

Ki lehet polgárőr?

Minden büntetlen előéletű, magyar állampolgár (vagy Magyarországon engedéllyel letelepedett külföldi), aki egyetért a polgárőrség céljaival és hajlandó tevékenyen részt venni azok megvalósításában.

Hogyan lehet valaki polgárőr?

Jelentkeznie kell valamelyik (célszerűen a lakóhelyi) polgárőr szervezetnél, ahol elbeszélgetnek vele arról, hogy miért szeretne polgárőr lenni és mit is jelent a polgárőr feladatok vállalása.

Ezután kitölti a belépési nyilatkozatot és adatlapot, majd előéletét a Rendőrség leellenőrzi. (Tehát nem kell erkölcsi bizonyítványt hoznia, a Rendőrség elvégzi a szükséges ellenőrzést.)

Ezután következik egy bizonyos idejű (3 vagy 3+3 hónap) próbaidő, amely alatt önálló szolgálatot nem teljesíthet. A próbaidő sikeres teljesítése után kaphat polgárőr igazolványt és válhat a polgárőrség teljes jogú tagjává.

Milyen ismeretekre van szüksége a polgárőrnek?

Az eredményes szolgálatellátás érdekében (hogy valóban segíteni tudjon, ha kell) a jól képzett polgárőrnek rendelkeznie kell az alapvető jogi-, rendészeti-, vagyoni- és védelmi-, kriminalisztikai-, elsősegély nyújtási-, mentési és katasztrófa elhárítási-, tűzoltási- és vegyvédelmi ismeretekkel. Törekszünk rá, hogy évente többször legyen képzés szervezve a különböző témakörökben.

Mire jogosult a polgárőr?

A polgárőr szervezet tagjai megtehetnek mindent, amit törvény nem tilt, mindent, amit állampolgárként is megtehetnek. Amikor jogos védelmi, stb. helyzetben cselekszenek, nem mint egy különleges hatáskörrel felruházott csoport tagjai, hanem mint állampolgárok tevékenykednek. A különbség "csak" annyi, hogy tevékenységük nem véletlenszerű, esetleges, egyéni, hanem szervezett, tudatos, közös cselekvés. Szolgálatban viszont a polgárőr "Közfeladatot ellátó személy"-nek minősül, így fokozott jogi védelemben részesül.

A 2006. évi LII. tv., az ún. Polgárőrtörvény alapján jogosultak vagyunk a tettenért bűnelkövető mellett a szabálysértőket is visszatartani és átadni az eljáró hatóságoknak.

Az eddigiekből látható, hogy a polgárőrség hatósági jogkörrel, közhatalmi jogosítványokkal nem rendelkezik!

A polgárőrség önálló független szervezet, amely nem alá-, hanem mellérendeltségi viszonyban áll a Rendőrkapitányságokkal.

Az előre tervezett, Rendőrséggel közös akciókban a polgárőr az akciót irányító rendőr utasításait követi, mert az intézkedés jogszerűségéért ilyen esetben az akciót irányító rendőr a felelős. A közös szolgálatban a polgárőr feladata az intézkedés zavartalanságának, a saját és a rendőr biztonságának biztosítása.

A polgárőr szolgálat két alapvető fajtája a "látható" és a "nem látható" szolgálat. A látható szolgálat az esetenként formaruhás, feliratos autóval történő nyílt szolgálatellátást (pl. járőrözést) jelenti, míg a nem látható szolgálat a civil ruhás, civil autós, kívülálló részére láthatatlan jelenlétet, megfigyelést jelenti.

Az első célja a bűnmegelőzés a nyílt, jól látható jelenléttel, a második célja pedig az

elkövetők tettenérése, leleplezése.

Jellemző szolgálati fajták:

1. Járőrszolgálat

A járőrszolgálat a közterületek és nyilvános helyek polgárőri ellenőrzésének formája. A járőrszolgálat során két vagy több polgárőr együttesen lát el közrendvédelmi, bűnmegelőzési feladatokat.

A járőrszolgálat lehet:

- gépkocsizó
- gyalogos
- motoros
- kerékpáros

A járőrszolgálat feladata, hogy meghatározott területen, változó útvonalon visszatérően - véletlenszerű időközönként - polgárőr járőr jelenjen meg, megelőzve ezzel a bűncselekmények elkövetését, illetve az észlelt bűncselekményeket megakadályozza, az elkövetőket tetten érje és elfogja. Feladata még a helyi rendőri szervnek történő segítségnyújtás is. A járőrvezető az észlelt eseményeket köteles azonnal jelenteni a szolgálatvezetőnek, majd annak útmutatása szerint eljárni.

A polgárőr járőr az alábbi esetekben léphet közbe:

- bűncselekmény elkövetőjének tettenérésekor;
- bűncselekmény gyanúja esetén a rendőrrjárőr kitérkezéséig;
 - ha a közbelépésre rendőr kéri fel;
- ha a beavatkozás hiányában saját vagy mások testi épsége vagy élete veszélybe kerülhet, illetve tetemes anyagi kár keletkezhet.

2. Figyelő szolgálat

Egy vagy több objektum, terület konkrét céllal és feladattal, esetenként a rendőrséggel egyeztetett közös megfigyelése.

Figyelő szolgálat esetén a figyelők folyamatos (rádió, telefon) kapcsolatot tartanak az ügyeletessel és/vagy a járőrökkel, közös szolgálat esetén a Rendőrséggel.

Figyelők csak akkor avatkozhatnak közbe, ha a járőr nem elérhető ill. messze van, és erre az ügyeletestől engedélyt kapnak.

3. Rendőrséggel közös szolgálat

A rendőri szerv előzetes felkérésére, akcióterv alapján, bűnmegelőzési, közrendvédelmi, közlekedésbiztonsági, idegenrendészeti akciókban való részvétel.

Ilyen esetekben a rendőrségi eligazítás, illetve a jelenlévő rendőr utasításai alapján kell eljárni.

4. Felügyeleti (rendezvénybiztosítási) szolgálat

Felügyeleti szolgálatot olyan közönséget vonzó rendezvényen, kulturális, sport és egyéb létesítményben lehet szervezni, ahol a közrend, közbiztonság, illetve a résztvevők valamint az anyagi javak biztonságának fenntartása érdekében ez szükséges.

Felügyeleti szolgálatot mindig csak felkérésre lehet szervezni.

Felügyeleti szolgálatban csak az arra kijelölt személyek vehetnek részt, meghatározott ruházatban és felszereléssel, polgárőrjelzéssel. A szolgálat ellátása során a kijelölt szolgálatvezető a helyszínen egyszemélyben dönt minden felmerülő kérdésben.

5. Jelzésadás

A polgárőr bármikor – szolgálaton kívül is! –, ha rendőri intézkedést igénylő eseményt észlel, köteles azt haladéktalanul jelezni az ügyeletesnek, vagy a területen szolgálatot teljesítő rendőr-, vagy polgárőr járőrnek.

Nem rendőri intézkedést igénylő esemény, jelenség észlelésekor (súlyos környezetszennyezés, engedély nélküli szemét-, törmelék lerakás, csőtörés, leszakadt elektromos vezeték, stb.) értesíteni kell a Polgármesteri Hivatalt, illetve a megfelelő szervet (Közterület Felügyelet, Vízművek, Elektromos Művek, stb.).

A jelzésadásról adatlapot kell felvenni, feltüntetve az időpontot, helyszínt, eseményt, tett intézkedés, a bejelentést vevő nevét és telefonszámát, majd átadni az ügyeletesnek.

Milyen felszerelést használnak a polgárőrök?

1. Kötelező felszerelés

- személyi igazolvány;
- polgárőr igazolvány és szolgálati jelvény (ha van);
 - notesz, toll;
- járművezetőknél érvényes forgalmi engedély, jogosítvány, kötelező biztosítást igazoló szelvény, zöldkártya;
 - járőrnapló.

2. Ajánlott felszerelés

- zseblámpa;
 - távcső;
 - fényképezőgép vagy videokamera;
 - rádió adó-vevő, rádiótelefon vagy telefonkártya.
- A polgárőr a részére személy szerint – hatóságilag – engedélyezett önvédelmi fegyverét, illetve az engedélyhez nem kötött önvédelmi eszközét – rejtve – szolgálatban is magánál tarthatja, de ezeket csak saját felelősségére, a vonatkozó jogszabályi előírások maradéktalan megtartása mellett használhatja.